

❧ 17. MEKTUP ❧

١٧- ﴿الْمَكْتُوبُ السَّابِعُ عَشَرَ إِلَى الْمِرْزَا حُسَامِ الدِّينِ أَحْمَدَ فِي بَيَانِ أَنَّ مُصِيبَاتِ هَذَا الْعَالَمِ وَإِنْ كَانَتْ فِي الظَّاهِرِ جَرَاحَاتٍ وَلَكِنَّهَا مَرَاهِمُ فِي الْحَقِيقَةِ وَبَاعِثَةٌ لَتَرْقِيَّاتٍ كَثِيرَةٍ وَفِي فَضِيلَةِ مَوْتِ الطَّاعُونَ وَمَا يَنَاسِبُ ذَلِكَ﴾
وَبَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَوَاتِ وَتَبْلِيغِ الدَّعَوَاتِ لِيَعْلَمَ أَنَّ الصَّحِيفَةَ الشَّرِيفَةَ الْمُرْسَلَةَ مَعَ الشَّيْخِ مُصْطَفَى فِي بَابِ التَّعْزِيَةِ وَالْمُصِيبَاتِ قَدْ تَشَرَّفْتُ بِمُلَاحَظَةِ مَضْمُونِهَا "أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ" وَهَذِهِ الْمُصِيبَاتُ جَرَاحَاتٌ فِي الظَّاهِرِ وَلَكِنَّهَا مَرَاهِمُ فِي الْحَقِيقَةِ وَمَوْجِبَةٌ لِلتَّرْقِيَّاتِ وَالثَّمَرَاتِ وَالنَّتَاجِ الْمُرْتَبَةِ عَلَيْهَا بِعَنَايَةِ اللَّهِ تَعَالَى عَشْرُ عَشِيرٍ تِلْكَ الثَّمَرَاتُ الْمُتَوَقَّعَةُ الْمَأْمُولَةُ بِعَنَايَةِ اللَّهِ تَعَالَى فِي الْآخِرَةِ فَوْجُودُ الْأَوْلَادِ عَيْنِ الرَّحْمَةِ حَيْثُ أَنَّ فِي حَيَاتِهِمْ مَنَافِعَ وَفَوَائِدَ وَفِي مَمَاتِهِمْ أَيْضًا تَرْبُ الثَّمَرَاتِ وَالنَّتَاجِ ذَكَرَ الْإِمَامُ الْأَجَلُ مُحْيِ السَّنَةِ فِي حَلِيَةِ الْأَبْرَارِ أَنَّهُ وَقَعَ الطَّاعُونَ فِي زَمَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ وَمَاتَ فِي ذَلِكَ الطَّاعُونَ ثَلَاثَةٌ وَتَمَاتُونَ ابْنًا لَأَنْسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ خَادِمٍ نَبِيْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ وَقَدْ دَعَا لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالْبَرَكَةِ وَمَاتَ أَرْبَعُونَ ابْنًا لِعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ فَادَا غُومِلَ بِأَصْحَابِ خَيْرِ الْأَنَامِ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ هَذِهِ الْمُعَامَلَةُ فَائِ حِسَابٍ لَأَمْثَالِنَا الْعَاصِينَ وَقَدْ وَرَدَ فِي الْخَبَرِ "إِنَّ الطَّاعُونَ كَانَ عَذَابًا لِّلْأَمَمِ السَّابِقَةِ وَهُوَ شَهَادَةٌ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ" وَالْحَقُّ أَنَّ الَّذِينَ يَمُوتُونَ فِي هَذَا الْوَبَاءِ يَذْهَبُونَ حَاضِرِينَ مُتَوَجِّهِينَ عَلَى وَجْهِ يَقْضَى مِنْهُ الْعَجَبُ حَتَّى يَتِمَّنَى الْإِنْسَانُ لِلْحَاقِّ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ بِهَؤُلَاءِ الْجَمَاعَةِ أَرْبَابِ الْبَلَاءِ وَتَقِلُّ الْحُمُولُ مِنَ الدُّنْيَا إِلَى الْآخِرَةِ وَهَذَا الْبَلَاءُ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ غَضَبٌ فِي الظَّاهِرِ رَحْمَةٌ فِي الْبَاطِنِ وَقَالَ الشَّيْخُ طَاهِرٌ رَأَيْتُ شَخْصًا فِي لَاهُورَ فِي أَيَّامِ الطَّاعُونَ يَقُولُ مَنْ لَمْ يَمُتْ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ فَهُوَ مُتَحَسِّرٌ نَعَمَ إِذَا أُحِيلَ النَّظَرُ فِي أَحْوَالِ هَؤُلَاءِ الْمَاضِينَ تُشَاهَدُ أَحْوَالٌ غَرِيبَةٌ وَمُعَامَلَاتٌ عَجِيبَةٌ لَا يَمْتَارُ بِهِذِهِ الْخَصَائِصِ غَيْرُ الشُّهَدَاءِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَعْنِي لَا يَنَالُهَا غَيْرُهُمْ (أَيُّهَا) الْمَخْدُومُ إِنَّ مُفَارَقَةَ

الْخَصَائِصِ غَيْرِ الشُّهَدَاءِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَعْنِي لَا يَنَالُهَا غَيْرُهُمْ (أَيُّهَا) الْمَخْدُومُ إِنَّ مُفَارَقَةَ
وَلَدِي الْأَعَزَّ قُدَّسَ سِرِّهِ مِنْ أَعْظَمِ الْمَصَائِبِ لَا يُعْلَمُ كَوْنُ شَخْصٍ مُصَابًا بِمِثْلِ هَذِهِ
الْمُصِيبَةِ وَأَمَّا الصَّبْرُ وَالشُّكْرُ اللَّذَانِ رَزَقَهُمَا اللَّهُ سُبْحَانَهُ لِهَذَا الضَّعِيفِ فِي هَذِهِ الْمُصِيبَةِ
فَمِنْ أَجَلِّ احْسَانِهِ وَأَعْظَمِ اِنْعَامِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى وَاسْأَلِ اللَّهَ سُبْحَانَهُ أَنْ يُؤَخِّرَ جَزَاءَ
هَذِهِ الْمُصِيبَةِ إِلَى الْآخِرَةِ وَأَنْ يَكُونَ مُعَدًّا لَهَا وَأَنْ لَا يَظْهَرَ شَيْءٌ مِنْهُ فِي الدُّنْيَا وَأَنْ
كُنْتُ أَعْلَمُ أَنَّ هَذِهِ الْمَسْأَلَةَ مِنْ ضِيقِ الصَّدْرِ وَالْأَفْهْوِ تَعَالَى وَاسِعُ الرَّحْمَةِ "قُلْ لِلَّهِ
الْآخِرَةُ وَالْأُولَى" الْمَسْئُولُ مِنَ الْإِخْوَانِ الْإِمْدَادُ وَالْإِعَانَةُ وَدُعَاءُ سَلَامَةِ الْخَاتَمَةِ
وَالْعَفْوِ عَنِ الزَّلَّاتِ الْإِزْمَةِ لِلْبَشَرِيَّةِ وَالتَّجَاوُزِ عَنِ التَّقْصِيرَاتِ النَّاشِئَةِ مِنَ الْبَشَرِيَّةِ "رَبَّنَا
اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ" وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ
وَعَلَى سَائِرِ مَنْ اتَّبَعَ الْهَدَى.

﴿ TÜRKÇE ANLAMI ﴾

Bu mektup Mirza Hüsamettin Ahmet'e gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta, dünyada başa gelen musibetlerin yara gibi görünmesine rağmen gerçekte birer merhem olduğundan ve bunların birçok manevî yükselişe yol açtığından bahsetmektedir. Ayrıca mektupta veba hastalığından ötürü ölmenin faziletine de değinilmektedir.

Hamd, salât ve duadan sonra....

Şeyh Mustafa'yla birlikte gönderdiğiniz taziye ve bela haberlerini konu edinen değerli mektubunuzu mütalaa etmekle şerefledim. "Bizler Allah'tan geldik, yine Allah'a döneceğiz." (Bakara, 156). Bu gibi musibetler yara gibi görünmelerine rağmen gerçekte merhemdirler. Bunlar manevî yükselişlere vesile olurlar. Üstelik bu musibetlerin arkasından dünyada elde ettiğimiz mükafatlar ahirette elde etmeyi ümit ettiğimiz mükafatların yüzde biri mesabesindedir. Evlat sahibi olmak rahmetlerden tam bir rahmettir. Zira onların yaşaması bize bir çok yarar sağlamaktadır. Onların ölmeleri üzerine de bir çok mükafat elde edilmektedir. İmam-ı Nevevî *Hilyetü'l-Ebrar* adlı eserinde şöyle der: "Abdullah bin Zübeyr döneminde üç gün boyunca veba salgını baş gösterdi. Bu salgın sırasında Peygamberimiz'in (aleyhi's-salatü ve's-selam) kendisi için bereket duası yaptığı hiz-

metçisi Enes'in (radiyallahü anh) seksen üç, Abdurrahman bin Ebibekir'in de kırk tane oğlu vefat etmişti. Sevgili Peygamberimiz'in ashabına böyle muamele edilirse bizim gibi asi kulların halini sen düşün. Bir hadis-i şerifte "Veba hastalığı bizden önceki ümmetler için azaptı, benim ümmetimin için o şehadet kılınmıştır"¹⁴¹ buyrulur.

Gerçek şu ki bu salgına yakalanan kimseler öyle huzur ve teveccüh haliyle ölüyorlar ki bu durumları insanı imrendiriyor. Neredeyse insan onların arasına katılıp kendileriyle beraber ölüp ahirete geçmek istiyor. Bu hastalık ilk bakışta ümmetimiz için ilahî biz ceza olarak görülse de aslında bir rahmettir. Şeyh Tahir anlatıyor: Veba salgını sırasında Lahor'da bir adam "Bu günlerde ölmeyen kimse sonra çok pişman olur" diyordu. Evet gerçekten de durum dediği gibidir. Bu hastalıktan ölen kimselerin hallerine derinlemesine bakıldığında onlarda ancak şehitlere nasip olan bir takım meziyetlerin bulunduğu görülür.

Aziz dostum! Değerli oğlumun ayrılığı en büyük musibetlerdendir. Bir kimsenin bundan daha büyük bir felakete maruz kalacağını düşünemiyorum. Fakat Allah'ın bu fakire bahsettiği sabır ve şükür ise onun en büyük nimetlerindendir. Allah'tan bu felaketin mükafatını ahirete saklamasını ve bu hususta dünyada hiçbir şeyin açığa çıkmamasını niyaz ediyorum. Şu da var ki bunu istemek de göğüs darlığından kaynaklanıyor. Yoksa Allah Teâlâ'nın rahmeti geniştir. Dünya da ahiret de onundur. Kardeşlerimden isteğim yardım etmeleri ve sonumuz hakkında hayır duada bulunmalarıdır. Ayrıca beşeriyetimiz icabı işlediğimiz bir takım kusurları da bağışlamalarını istirham ediyorum. "Ey Rabbimiz günahlarımızı ve işlerimizdeki taşkınlıklarımızı bağışla, savaş alanlarında ayaklarımızı kaydırma ve kafirlere karşı bizlere zafer ver!" (Âl-i İmran, 147)

Selam size hidayete tabi olanlara olsun...

KELİME ANLAMİ

17< إِلَى الْمِرْزَا حُسَامٍ On yedinci mektup (Kime gönderilmiştir?)
 Şunun beyanı فِي بَيَانٍ Mirza Hüsameddin Ahmet'e (Ne hakkındadır?)
 hakkındadır ki; إِنَّ الدُّنْيَا فِي الظَّاهِرِ الْمُسِيبَاتِ هَذَا الْعَالَمِ Bu dünyanın musibetleri
 وَلَكِنَّهَا مَرَاهِمُ فِي الْحَقِيقَةِ Her ne kadar görünüşte yara olsa da Gerçekte
 onlar merhemdirler (Dafia nedirler?) وَبَاعِثَةٌ لَتَرْقِيَّاتٍ كَثِيرَةٍ Ve çok yükselişlere sebep-

¹⁴¹ Buharî, *Kitabü Ebadisi'l-Enbiyâ*, bab no, 54, hadis no, 3474; Müslim, *Kitabü'l-Tıbb*, bab no, 32, hadis no, 5825; Ahmed bin Hanbel, hadis no, 21048, 22204.

kırk oğul öldü (Kımin?) *Abdurrahman bin Ebi Bekr'in* رَضِيَ اللَّهُ بِأَصْحَابِ خَيْرِ الْأَيَّامِ (Kıme?) Muamele edilirse فَإِذَا غُومِلَ Allah onlardan razı olsun عَنْهُمْ الصَّلَاةُ (Ne?) Ona ve ehline olsun وَعَلَى آلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَاتَى حِسَابِ هَذِهِ الْمُعَامَلَةُ (Nasıl muamele edilirse?) Salat-u selam وَالسَّلَامُ Hadis-i şerifte وَقَدْ وَرَدَ فِي الْخَبَرِ Bizim gibi asilerin hesabı nasıl olur? لَامَثَلْنَا الْعَاصِينَ Önceki لَلْأَمَمِ السَّابِقَةِ (Kımler için?) Taun hastalığı azap idi وَالْحَقُّ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ (Kıim için?) Bu ümmet için وَهُوَ شَهَادَةٌ Ve o şehadettir يَذْهَبُونَ Bu vebada فِي هَذَا الْوَبَاءِ (Nerede?) Ölen kimseler (Nasıl?) Hazır مُتَوَجِّهِينَ Ve teveccüh üzere oldukları halde حَتَّى شَاسِرْمَايَ، İmrenmeyi gerektirecek bir şekilde وَجْهٌ يَقْضِي مِنْهُ الْعَجَبُ (Nasıl olur?) Hattâ insan istiyor (Neyi?) Şu günlerde katılmayı (Kıme) كَاتِلْمَايَ (Dafaa neyi) Kendilerine bela isabet eden şu cemaate (Dafaa neyi) وَهَذَا الْبَلَاءُ وَيُكَلِّمُنِي الدُّنْيَا إِلَى الْآخِرَةِ Yüklerini dünyadan ahirete taşımayı (Nasıl?) Bu bela, şu ümmette (Nasıl?) Görünüşte öfkedir (Allah) وَقَالَ الشَّيْخُ طَاهِرٌ غَضَبٌ فِي الظَّاهِرِ Gerçekte ise rahmettir طَاهِرٌ فِي الْبَاطِنِ Teâla'nın verdiği bir cezadır) Seyh Tahir dedi ki: لَاهُورٌ فِي لَاهُورٍ (Nerede?) Bir kişi gördüm رَأَيْتُ شَخْصًا مَنْ لَمْ يَمُتْ فِي: Şöyle diyordu: فِي أَيَّامِ الطَّاعُونِ (Nasıl?) Taun hastalığı günlerinde فَهُوَ مُتَحَسِّرٌ O kişi üzüntülü, pişmandır نَعَمْ Evet Şu günlerde ölmeyen kimse (Nasıl?) Bakış derinleştirildiği zaman (Nasıl?) Garip haller (Dafaa?) Müşahade edilir, görülür (Nasıl?) Bu özelliklerle seçkinleşmez (Kıim?) Allah yolunda şehit olanlardan başkası (أيها) الْمَخْدُومُ O hallere şehitlerden başkası erişemez لَا يَنَالُهَا غَيْرُهُمْ يعنى Yani mahdum! اللهُ قُدْسٌ سِرُّهُ Değerli oğlumun dünyadan ayrılması وَلَدِي الْأَعَزُّ onun sırrını pak etsin (Nasıl?) Musibetlerin en büyüğündendir لَا مُصَابَا يَمْتَلِ هَذِهِ (Nasıl?) Bir kişinin olduğu (Nasıl?) Bilinmiyor (Nasıl?) Böyle bir belayla maruz kaldığı وَالصَّبْرُ وَالشُّكْرُ اللَّذَانِ Ama sabır ve şükür

لِهَذَا الضَّعِيفِ (Kıme?) Allah Sübhanehü (Kıme?) Ki, o ikisini ihsan etti (Kıme?) رَزَقَهُمَا Bu zayıf (Nerede?) فِي هَذِهِ الْمُصِيبَةِ (Nerede?) Bu musibette (Sabır ve şükür nedendir?) Alah'ın ihsanının en büyüklerinden وَتَعَالَى سُبْحَانَهُ Ve yüce Allah'ın nimetlerinin en önemlilerindendir وَأَسْأَلُ اللَّهَ سُبْحَانَهُ Allah'tan istiyorum (Neyi?) وَأَنْ يُوَخِّرَ جَزَاءَ وَأَنْ يَكُونَ إِلَى الْآخِرَةِ (Nereye?) Bu musibetin mükafatını bırakmasını (Nereye?) Ve bir de mükafattan hiçbir şeyin zahir olmamasını (istiyorum) (Nerede?) فِي الدُّنْيَا Dünyada أَعْلَمُ Her ne kadar bilsem de ki: أَنْ هَذِهِ الْمَسْأَلَةُ Bu istek (Nedendir?) مِنْ ضَيْقِ الصَّدْرِ Göğüs darlığındandır وَالْأَوَّلَى DÜNYA ve ahiret onundur الْإِخْوَانِ Kardeşlerden istenilen Son nefeste وَدُعَاءُ سَلَامَةِ الْخَاتَمَةِ (Daha nedir?) Yardım ve destektir الْإِمْدَادُ وَالْإِعَانَةُ (Nedir?) عَنِ الزَّلَّاتِ Ve bağışlamalarıdır (Neyi bağışlamaları?) وَالتَّجَاوُزُ عَنِ التَّقْصِيرَاتِ النَّاشِئَةِ مِنْ (Daha nedir?) İnsanlık gereği kusurları الْإِلَازِمَةِ لِلْبَشَرِيَّةِ Ve kul olmaktan doğan kusurları görmeme-leridir رَبَّنَا Ey Rabbimiz! وَأَنْصُرْنَا Ve işlerimizdeki taşkınlıklarımızı غُناhlarımızı باغışلا فِي أَمْرِنَا Bize yardım et (Kıme karşı?) عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ Kafir topluluğa karşı Selam, size سَائِرِ مَنْ اتَّبَعَ الْهَدَى Ve hidayete tabi olan diğer kimselere olsun.